

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/sledztwa-i-lustracja/sciganie-zbrodni-przeciwko-nar/akty-oskarzenia/17126,309-Akt-o-skarzenia-przeciwko-Jozefowi-O.html>
04.03.2026, 04:52

309. Akt oskarżenia przeciwko Józefowi O.

03.02.2014

Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie w dniu 16 stycznia 2013 r. skierował do Sądu Rejonowego w Sanoku akt oskarżenia przeciwko Józefowi O.

Prokurator zarzucił Józefowi O., że w okresie od 7 sierpnia 1945 r. do dnia 24 sierpnia 1945 r. w Kolbuszowej (woj. podkarpackie), jako funkcjonariusz PUBP w tej miejscowości, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi, nieustalonymi co do liczby i tożsamości funkcjonariuszami tego Urzędu, pozbawił wolności Władysława S. i przetrzymywał go, pomimo braku podstaw faktycznych i prawnych. W celu zmuszenia pokrzywdzonego do przyznania się do popełnienia określonych czynów i złożenia wyjaśnień na temat przynależności Władysława S. do AK, w tym do posiadania przez niego broni, Józef O., który był w tamtym czasie oficerem śledczym wraz z innymi funkcjonariuszami, znęcał się nad pokrzywdzonym. Władysław S. był wielokrotnie przesłuchiwany i bity – przynajmniej trzykrotnie pobito go pałąką.

Prokurator zarzucił również oskarżonemu, iż w okresie od 25 września do co najmniej 28 września 1946 r., w PUBP w Sanoku, gdzie od lutego 1946 r. pracował jako oficer śledczy, wziął udział w zatrzymaniu i przetrzymywaniu Mariana I., pomimo braku podstaw faktycznych i prawnych. Marian I., w celu zmuszenia go do złożenia określonych zeznań dotyczących jego przynależności do NSZ, był wielokrotnie przesłuchiwany, bity pałąką gumową oraz wyciorem od karabinu oraz rażony prądem.

Czyny zarzucane Józefowi O. zostały zakwalifikowane przez prokuratora jak przestępstwa opisane w art. 248 § 2 kk i 286 § 1 kk w zw. z art. 36 kk z 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o IPN-KŚZpNP oraz art. 246 kk

Wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Legionowie uznał oskarżonego winnym dopuszczenia się zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów i skazał go na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres próby trwający 4 lata.

W dniu 18 maja 2016 r. apelację od powyższego wyroku wniósł do Sądu Okręgowego w Warszawie prokurator, wnioskując o podwyższenie wymiaru kary do 3 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 18 października 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zmienił wyrok Sądu Rejonowego z dnia 14 kwietnia 2016 r., w części dotyczącej orzeczenia o karze i wymierzył oskarżonemu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.